

Opgave 1 Goud

---

tekst 1

Leven in Surinaamse goudvelden

In de goudvelden wonen en werken mensen uit verschillende culturen samen. Ver van de normen en regels uit de dorpen en de stad ontstaat er
5 een nieuwe maatschappelijke orde met nieuwe wetten en gedragscodes, die door de jaren heen tot stand gekomen zijn. Deze nieuwe, ongeschreven regels worden zelden
10 in twijfel getrokken en zorgen er juist voor dat conflicten over grond en andere middelen tot een minimum beperkt blijven.

Er zijn veel voorbeelden van
15 ongeschreven regels waar iedereen zich aan houdt. [Bepaalde] goudzoekers betalen bijvoorbeeld 10 procent van hun opbrengsten aan de lokale grondbezitter (...), hoewel

20 geen enkele wettelijke regeling hen verplicht dit te doen. (...) Hoewel de politie en andere autoriteiten in het bos grotendeels afwezig zijn, worden deze informele wetten zelden

25 geschonden.

[Econoom] De Soto spreekt in deze context van de 'goudzoekerswet' (2000). De Soto stelt dat informele eigendoms wetten, die binnen een
30 sociale groep ontstaan doordat men beperkte hulpbronnen moet delen, vaak zeer efficiënt zijn in het maximaliseren van (economische) voordelen en het minimaliseren van
35 conflict. Om economische groei te stimuleren moet de nationale wetgeving bestaande informele wetten incorporeren (...).

naar: CEDLA, 2009

tekst 2

Convenant Verantwoord Goud

De Nederlandse goudsector tekende gisteren een convenant. Ondertekenaars zijn onder andere producenten van elektronica en 5 sieraden, recyclers, de koepels van juweliers en goudsmeden, maar ook maatschappelijke organisaties als Unicef en Solidaridad. Minister Ploumen (Ontwikkelings- 10 samenwerking) nam het initiatief voor het convenant. Zij spreekt van een belangrijke dag en roept alle bedrijven in de Nederlandse goudsector op om zich bij het 15 convenant aan te sluiten. (...) Bij het winnen van goud komen mensenrechtenschendingen voor. Met name in de kleinschalige mijnbouw ontbreken wet- en 20 regelgeving. (...) Het winnen van goud is bovendien schadelijk voor het milieu en ongezond. Dagelijks worden er tien miljoen mensen in

goudmijnen blootgesteld aan kwik. In 25 zwakke staten worden met de goudwinning ook vaak milities en rebellengroeperingen gefinancierd. Het convenant, het eerste in de sector, wil daaraan een einde maken. 30 De ondertekenaars moeten met hun leveranciers rond de tafel gaan zitten. Deze moeten, onder andere met een certificaat, kunnen aantonen 35 manier is gewonnen. Dat maakt een einde aan de huidige praktijk, waarbij het vaak moeilijk is te achterhalen waar het goud vandaan komt en onder welke omstandigheden het 40 gewonnen is. (...) [De] ondertekenaars gaan proberen ook grote bedrijven als Apple en Siemens voor het probleem te interesseren, via internationale 45 netwerken als het Partnership for Responsible Minerals¹⁾.

bron: Trouw, 2017

noot 1 Partnership for Responsible Minerals = een internationaal netwerk van bedrijven, organisaties en overheden – met onder meer Amerikaanse electronicabedrijven (zoals Apple en Siemens) en het ministerie van Buitenlandse Zaken van het Verenigd Koninkrijk – dat wil bijdragen aan betere sociale en economische voorwaarden voor mijnwerkers en lokale gemeenschappen van mijnwerkers